

Datum: 06.12.2018
Medij: Dnevnik
Rubrika: Kultura
Autori: Redakcija
Teme: Vojska Srbije

Напомена:
Površina: 36
Tiraž: 10000

Naslov: Srpsko slikarstvo u Domu Vojske

Strana: 10

Српско сликарство у Дому Војске

Изложба “Српско сликарство XX века (1900 - 1950)”, антологијски избор из приватних збирки, биће отворена вечерас у 19 часова у Великој галерији Дома Војске Србије. Поставка пружа добар увид у генезу и развојне етапе српског сликарства прве половине прошлог века а чине је радови 43 аутора међу којима су: Надежда Петровић, Леон Коен, Марко Мурат, Бета Вукановић, Коста Милићевић, Јован Бијелић, Игњат Јоб, Сава Шумановић, Иван Радовић, Живорад Настасијевић, Милан Коњовић, Вељко Станојевић, Петар Лубарда. О изложби и њеном концепту говориће њен аутор Никола Кусовац. Изложба ће бити отворена до 26. децембра. ■

ПРЕДСТАВЉЕНА МОНОГРАФИЈА "ЦРЊАНСКИ - БИОГРАФИЈА ЈЕДНОГ ОСЕЋАЊА"

ВЕЧНИ СТРАНАЦ У СРПСКОЈ КУЛТУРИ

Ломпар: Имао је изванредну способност да се уживи у време

УМОНОГРАФИЈИ "Црњански - биографија једног осећања" др Мило Ломпар у фокус истраживања поставља положај овог великог писца у српској култури. У њој се анализира пишева преписка, позната и непозната, друштвени контекст његових јавних чинова, могуће паралеле са Андрићем и Крлежом, природа његових политичких чланака. Аутор настоји да означи доминантно духовно и егзистенцијално језгро личности Црњанског, речено је јуче на промоцији најновијег издања "Православне речи".

За кратко време од када је изашло из штампе ово капитално дело, које је на Сајму књига проглашено за издавачки подухват, наишло је на велико интересовање публике. То су потврдили и многобројни посетиоци који су до последњег места испунили свечану салу Дома Војске Србије. Међу угледним гостима били су патријарх Иринеј и други црквени великодостојници, академик Драгослав Михаиловић, сликар Милош Шобајић...

- Осећање страности је сте једно од најглавнијих осећања двадесетог века - рекао је Ломпар. - Оно је испунило егзистенцијалну садржину писца Милоша

ПРОМОЦИЈА Мило Ломпар говорио о положају Црњанског у српској култури

Фото З. Јовановић

МЕТАФОРА НАШЕ СУДБИНЕ

- НИЈЕ ли Црњански као странац метафора судбине српског народа у 20. веку - упитао је Зоран Аврамовић. - Зар од 1912. до 1999. и данас српски народ по својој храбрости, жртвама за слободу, свом усправном ходу, није у режиму сталног странца у односу на друге државе и народе? Колике су нам неправде нанете у овом веку? Усамљени смо као што је био усамљен Милош Црњански.

Црњанског. Црњански је имао изванредну способност да се уживи у време. Његов таленат био је очигледан. Али, мене није интересовала само његова лична судбина, већ и судбина наше културе.

Зато Ломпар у књизи не следи уобичајен хронолошки ток пишевог живота, већ бира карактеристичне животне, књижевне, стваралачке и политичке ситуације и у оквиру њих повезује временски и про-

блемски план.

- Поднаслов "Биографија једног осећања" на први поглед упућује читаоца да је реч о психолошком и психоаналитичком истраживању Црњанског. Али, тај поглед је погрешан - оценио је проф. др Зоран Аврамовић. - Ломпар истражује његово место у друштвима у којима је живео и његове књижевне, културне и политичке односе. Црњански је био изопштеник, на маргини у

свим животним деоницама. Био је вечни странац у српској култури. Али и поред статуса маргиналности његово дело сија свом вредношћу и снагом језика у српској и страним културама.

Професор др Јован Попов оценио је да је Црњански, "плебејац по социјалном инстинкту а аристократа у духу", унутар своје културе увек остајао странац.

- Утеха пред вечношћу може бити то што је у Ломпару пронашао поклоника који је тај трагични положај умео и да препозна и да га артикулише. Монографија "Црњански - биографија једног осећања" је сте књига дубоке оданости. Она је књига љубави, а не заљубљености у писца. ■

Д. Б. М.

Datum: 06.12.2018
Medij: Politika
Rubrika: Kultura
Autori: Redakcija
Teme: Vojska Srbije

Napomena:
Površina: 507
Tiraž: 35000

Naslov: Crnjanski - biografija jednog osećanja

Strana: 1,17

Црњански
– биографија
једног осећања
стр. 17

Биографија једног осећања

Мило Ломпар, аутор књиге о Милошу Црњанском, подсетио је да је велики писац својим делима „ухватио вектор времена”

Капитална илустрована монографија „Црњански – биографија једног осећања” проф. др Мила Ломпара, председника Задужбине Милоша Црњанског, (у издању новосадске „Православне речи”), свечано је представљена јуче у Дому Војске Србије у Београду. Ово дело добило је и награду за издавачки подухват године на овогодишњем 63. Међународном београдском сајму књига, а јуче су о њему говорили Зоран Гуговић, директор „Православне речи”, Зоран Аврамовић, социолог и председник Одбора сајма књига, рецензент др Јован Попов, редовни професор Универзитета у Новом Саду, као и аутор.

По речима Зорана Гуговића, ово издање представља комплексну студију у којој се укрштају различити видови дела живота Милоша Црњанског, и где је фокус истраживања постављен на положај Црњанског у српској култури. Дело анализира пишчеву преписку, познату и до сада непознату, друштвени контекст његових јавних чинова, могуће паралеле са Андрићем и Крлежом, као и природу његових политичких чланака. Такође, ова монографија настоји да означи доминантно духовно и егзистенцијално језгро личности Црњанског и због тога узима у обзир бројне чињенице пишчевог живота, али их усмерава у различите културне и егзистенцијалне правце.

Како је то приметно Зоран Аврамовић, упркос наслову који може да наведе на то да се о овом делу Мила Ломпара размишља као о психоаналитичком истраживању, реч је превасходно о једном путовању кроз век Црњанског, кроз све оне системе и установе Србије, Југославије и европских држава у којима је велики писац боравио.

– Ломпар тврди да је Црњански био током југословенског раздобља неуклопив у свим контекстима. Имао је „субверзиван положај унутар грађанског света, као и левичарског, комунистичког, и то ситуационо и епохално”. Појмови субверзивности и маргине водећи су појмови Ломпарове интерпретације положаја Милоша Црњанског у друштву... У Југославији и Европи

Фото Т. Јањић

Промоцији књиге присуствовале су бројне званице

Црњански је био „странац” у односу на европске политичке идеологије. Није ли Црњански, као политички странац, метафора судбине српског народа у 20. веку – констатовао је Зоран Аврамовић.

Професор Јован Попов приметио је да је алтернативни наслов овог издања могао да буде „Црњански као полемичар”, анализирајући у свом обраћању три чувене пишчеве полемике: ону из 1929. године, вођену са Марком Царем и књижевним одбором Српске књижевне задруге, због тога што је одбијено штампање његовог рукописа „Љубави у Тоскани”; затим, полемику из 1932. године са „Нолитовим” ауторима, на терену културне политике, што је резултирало апелом интелектуалаца против идеја Милоша Црњанског о угрожености домаћих књига обиљем превода осредње иностране литературе. Потписници овог апела били су писци левичарске, али и десне оријентације. Коначно, ту је и полемика из 1934. године са Мирославом

Крлежом, поводом текста „Оклеветани рат”, и залагања за херојство одбрамбене српске позиције у Великом рату.

– Његов циљ била је одбрана тог рата од релативизација које су тих година стизале из тabora оних што су, иза пацифизма, скривали политичку пропаганду – долао је проф. др Попов, указавши и на контрастни принцип на који је у овом делу Мила Ломпара приказано деловање Андрића и Црњанског.

Аутор проф. др Мило Ломпар нагласио је да је осећање страности једно од најрадикалнијих осећања 20. века, које је испунило егзистенцију Милоша Црњанског, и које је у случају овог писца значило и везу са аутентичношћу. Ломпар је подсетио и на то да је Црњански писац маргине који је обогатио српску културу, као аутор нашег највећег историјског романа „Сеобе” и великог космополитског дела „Роман о Лондону”. Тиме је, како је приметно, „ухватио вектор времена” и садашњег тренутка.

М. Вулићевић